

Slovenski hmeljar

Glasilo Hmeljarskega društva za Slovenijo * **Prvi strokovni list za hmeljarstvo** * **Glasilo Hmeljarske zadruge r.z.z.o.z. v Žalcu**

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 196

Leto VIII

Celje, dne 30. aprila 1937

Štev. 8

Izkušnja uči

Vse kaže, da se bo treba letos zopet pošteno otepati peronospori, pa bo dobro in prav, če pravočasno presodimo, kakšna sredstva imamo na razpolago proti tej nevarni bolezni.

Nevarnost peronospore smo savinjski hmeljarji dolgo časa smatrali le za nek prazen strah, ki je voltel v sredini, okrog in okrog ga pa tudi nič ni. Samozavestno smo trdili, da se našeg goldinga peronospora sploh ne prime. V tem mnenju nas je potrdilo dejstvo, da nam je peronospora sicer uničila pozni hmelj, toda na goldingu je tedaj sploh ni bilo opaziti. Že smo se veselili, da bo peronospora povsod uničila hmelj, le naš golding bo vzdržal. Poklicani činitelji so nas v svoji kratkovidnosti še potrjevali v tej krivi veri. Šele ko je začel izhajati tale naš prvi hmeljarsko-strokovni list, smo takoj v začetku čitali, da z odpornostjo našega goldinga ni tako, da ista hitro popušča in da nevarna bolezen res že trka na vrata. In tedaj je marsikdo razumel, kar si prej ni mogel prav razjasniti.

Peronospora namreč pri nas ni tako nova, kot se često misli. Dobro se spominjam, da je moj oče že davno pred vojno imel včasih težave s prodajo hmelja, ker je bil slab v barvi, »stangenrot«, kakor so rekli kupci. Imeli smo star nasad poznega hmelja iz leta 1880 menda, v katerem je hmelj navadno porjavel, če ni bil predčasno obran; zato smo ga v letu 1905 opustili. Bila je torej že tedaj peronospora tu, le da se nihče ni brigal zanjo. Ko sem pozneje prevzel gospodarstvo, sem zopet nasadil hmelj, seveda golding, na fisto njivo. Oče mi je sicer odsvetoval, češ, da tam hmelj porjavi, priznal pa je, da sicer prav dobro obrodi. Kmalu sem ugotovil, da mi tudi golding postane rad lisast.

Tako sem bil menda med prvimi, ki sem začel resno dvomiti v odpornost našega goldinga proti peronospori.

Ko je začel »Slovenski hmeljar« opozarjati na nevarnost peronospore in je pred isto svaril z živo besedo tudi njegov urednik, mi je bila zadeva jasna. Oprijel sem se škropljenja. Nagovarjal sem k temu tudi druge hmeljarje, toda brez uspeha; še smejali so se mojemu početju. Na nekem hmeljarskem zborovanju sem pripomnil, da nam je peronospora že uničila pozni hmelj, in če nam še golding, nam bodo ostale samo še prazne hmeljevke in prazni žepi. Pa zastoj. Večina je podcenjevala nevarnost, zaupala v neko nemogočo slepo srečo in se zazibala v brezbržnost. Ker so bili vsi opomini zastoj, je urednik našega lista ponovno poudaril, da bomo še radi verjeli na peronosporo, ker nam bo kmalu dalā s kolom po glavi. In res smo jo izkupili.

Prišlo je leto 1934. Zelo samozavestni smo bili pred sezono in računali na bajno visoke cene. Pa je to leto menda zapisano najbolj črno v zgodovini našega hmeljarstva. Peronospora nam je namreč tako temeljito skvarila večino pridelka, da smo prodajali globoko izpod cene in nas je ta izkušnja veljala težke milijone. Kamor si se ozrl, večinoma povsod si videl le rjave ali vsaj lisaste nasade. Toda v mojem nasadu, v listem, kjer je že pred štirideset leti peronospora često skvarila

Škropilnice, hmeljarji, si nabavite čimprej, da bodo pravočasno pri roki. Svojim članom dobavlja **najboljše Holderjeve škropilnice** tudi najceneje **Hmeljarska zadruga r.z.z.o.z. v Žalcu**. Skladišče je odprto redno vsak dan, toda samo dopoldne.

pridelek poznega hmelja in pozneje goldinga, tu je bilo tudi v tem letu lepo, gladko zeleno blago. Vsak se je čudil temu, kot da je začarano. Pa ni bilo. Le zavaroval sem svoj hmelj proti peronospori, škropil sem, kakor že tudi redno nekaj let prej.

V tem nesrečnem letu sem poleg navadne bakreno-apnene brozge uporabljal za škropljenje še nekaj drugih sredstev, ki mi jih je v poskusne svrhe dal urednik našega lista. Vsa so bila dobra, toda najbolje se mi je obneslo neko sredstvo pod imenom »Ob 21«. Dočim so namreč z bakreno-apneno brozgo škropljene kobule semtertje nekoliko porumenele in se je našla tudi kaka lisasta vmes, so škropljene z »Ob 21« ostale vse brezhibno gladko zelene. Vse je tedaj hitelo z obiranjem; meni pa se ni mudilo. Po nasvetu našega urednika sem prav zadnji čas še enkrat poškopil hmelj z »Ob 21«, mirno počakal, da so kobule docela dozorele ter potem obral in nabral res brezhibno blago. »Ob 21« namreč ne pusti na kobulah nobenega sledu in se lahko škropi s tem sredstvom tudi še tik pred obiranjem.

Tako sem torej tudi v tem letu pridelal prvovrstno, gladko zeleno blago. Zasluga zato gre v prvi vrsti »Slov. hmeljarju«, našemu uredniku in pa izvrstnemu sredstvu zoper peronosporo »Ob 21«. Po 40 din sem gladko prodal tedaj in kupec je izjavil, da bi plačal tudi po 60 din, če bi mogel dobiti vsaj par sto slofov takega blaga v dolini. In bi res lahko, saj so na Češkem tedaj prodajali tudi po 75 din. Ker je bilo blago večinoma slabo, smo dosegli v tem letu komaj povprečno ceno 20–25 din za kg. Pred sezono je marsikdo šaljivo pripomnil, da bomo v tem letu hmelj nosili v Žalec in denar vozili domov, potem nam je pa peronospora tako preklicano prekrizala račune, da smo prodajali globoko izpod cene. Na srečo je bilo še nekaj hmeljarjev, ki so res pazljivo prebirali naš list in škropili proti peronospori ter pridelali boljše blago. Samo na ta način je tudi v tem letu odšlo nekaj prvovrstnega savinjskega hmelja v svet, da mu obvaruje dober glas in sloves.

Da »Ob 21«! Meni kakor tudi ostalim, ki so tedaj preskušali to sredstvo, je bilo zelo žal, da ga pozneje ni bilo več dobiti. Kakor se čuje, pa se je to sredstvo izvrstno obneslo povsod in je letos tudi že v prometu. Za to pa bi bilo zelo priporočljivo, da naša Hmeljarska zadruga do sezone preskrbi znatnejše količine tega prvovrstnega sredstva zoper peronosporo, tem bolj, ker mu menda tudi cena ni previsoka in je priprava škropiva kar najbolj enostavna. Od vseh sredstev, kar

sem jih doslej uporabljal in preizkušal v boju proti peronospori, se je namreč »Ob 21« najbolj obnesel. Za to pa bi bilo le dobro in prav, da bi se vsi hmeljarji okoristili z njim, kajti škropiti moramo, uporabljati pa predvsem tista sredstva, ki so najboljša ter sorazmerno tudi najcenejša. In tako sredstvo je predvsem »Ob 21«.

Škropilnice le najboljše

(Konec.)

Zakaj pa mora imeti večji hmeljar večjo škropilnico?

Enostavno zato, ker mora poškopiti svoj hmelj pravočasno, to se pravi z vsakim škropljenjem biti gotov najpozneje v enem tednu. Če se bo hmeljar s pet in več tisoč sadeži motovilil z nahrbtno škropilnico po svojih nasadih, bo škropil dan na dan in vkljub temu pridelal lisasto ter rjavo blago, ker mu bo peronospora že skvarila dobršen del nasadov, preden bo došel tja s škropljenjem.

Najboljše za hmelj so nesporno motorne škropilnice s 30–40 atmosferami pritiska, ker tudi v največji višini škropivo tako fino razprše, da je uspeh škropljenja zajamčen, ako je le škropivo dobro in škropljenje pravočasno. Proti peronospori nič ne pomaga hmelj polivati s škropivom, temveč ga moramo le fino orositi. Za to pa so tudi boljši, t. i. ameriški razpršilniki kakor pa bambusove cevi, ker vedno škropivo bolje razprše. Prednost »amerikancev« je tudi v tem, da že pritisk sam obrača listje na rastlini in tako prav lahko poškopimo tudi spodnjo stran listov, kar je za uspešno zatiranje peronospore nujno potrebno. Sicer pa se je z bambusom tudi nerodno otepati po košatem hmelju. Ameriški razpršilniki so uporabni za motorne in prevozne škropilnice, vendar so za zadnje bolj priporočljivi dvometrski kakor pa sicer lični enometrski.

Kakšno škropilnico si boš torej nabavil? Poleg navedenega moramo vsekakor tudi zahtevati od škropilnice, pa naj bo potem že motorna, prevozna ali nahrbtna, da je čim najbolj enostavna, trpežna in seveda tudi poceni, to se pravi, res toliko vredna, kolikor stane. Samo cena namreč pri škropilnici ni odločilna.

Preden se odločiš za nakup, se vsekakor oglasi v skladišču Hmeljarske zadruge v Žalcu, kjer dobiš vsa potrebna pojasnila o prvovrstnih Holderjevih škropilnicah. Holder je namreč ena največjih in najstarejših tvrdk v Nemčiji, ki izdeluje

samo škropilnice, ki so znane po celem svetu. Tudi letos je tvrdka tako preobložena z naročili, da niti ne more sproti dobavljati, kar je najboljši dokaz, da so izdelki res prvovrstni in sorazmerno tudi poceni. Zadruga dobavlja škropilnice naravnost iz tovarne, torej naravnost iz rok izdelovalca v roke porabnika; zato so škropilnice tudi poceni, ker odpadejo vmesnikarski zaslužki. S Holderjevo škropilnico je lahko vsak zadovoljen in nima povoda za pritožbe glede izdelave, enostavnosti, uporabnosti in, odkar jih dobavlja zadruga, tudi ne glede cene.

Nahrbtno, prevozno ali motorno? Če imaš količkaj več hmelja, nabavi si motorno, ker te se v hmelju najboljše obnesejo. Pa če se ne izplača samo zate, sporazumi se z bratom ali sosedom, da jo bosta uporabljala skupno. Če ti tudi to ni mogoče, si nabavi prevozno. Tu pa boš izhajal najceneje, če si nabaviš samo brizgalno »Suewia«, ki je letos dobila prvo nagrado kot najpopolnejši izdelek te vrste; voziček in sod se napravi doma in tudi to ti preskrbi zadruga. Mali hmeljarji z nekaj sto sadeži pa bodo tudi s Holderjevo nahrbtno škropilnico prav zadovoljni.

Nabava škropilnice je trajna investicija za hmeljarja, zato pa je treba nabaviti res le prvovrstni izdelek, da bo čim dalj izdržala in odgovarjala vsem potrebam. Za nabavo škropilnice pa je že tudi skrajni čas, da bo potem res pravočasno pri roki.

Razno

Produkcija piva na Japonskem se je zvišala lani na 2.179.605 hl od 1.887.595 hl v letu 1935, torej za 15%.

Uvoz hmelja v USA je znašal lani 40.433 stotov proti 23.917 v letu 1935, lani torej za 69% več. Obratno pa je izvoz hmelja iz USA lani nazadoval za 43%, namreč na 15.533 stotov od 27.135 v letu 1935.

Vprašanja in odgovori

A. P. v D.: Hmeljevke bi moral postaviti, pa se bojim, da ob tem vremenu preveč steptam zemljo. Ali lahko še čakamo?

Odgovor: Dosti čakati ne kaže več, tem manj, ker vremenski preroki še ne obljublajo tako hitro boljšega vremena. Če rastlina zahteva opore, se ne da več odlašati in bo pač treba potem zemljo čimprej zopet spraviti v red.

J. G. v P.: S kalijevo soljo bi rad še pognojil hmelju, pa se mi ne zdi prav v tem pacastem vremenu. Ali potem ne bo prepozno?

Odgovor: V premokro zemljo res ne kaže gnojiti. Vlovite kak lep dan ali pa počakajte, ker s kalijevo soljo lahko gnojite uspešno tudi še pozneje.

F. M. v G.: Ali je pri tem deževnem vremenu tudi že nevarnost peronospore in bi bilo potrebno čimprej škropiti?

Odgovor: Zaenkrat še ni prevelike nevarnosti peronospore, ker je preveč hladno. Zato se tudi s škropljenjem še ne mudi.

J. O. v K.: Kako bo to mokro in hladno vreme kaj vplivalo na hmelj?

Odgovor: Dobro gotovo ne. Rastlina bo zaostala v razvoju ter potem hitela in bo zato slabotna in občutljiva. Sicer pa je še vse odvisno od poznejšega vremena. Bolj toplo in suho vreme je zaenkrat potrebno za vse in povsod.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Obrezovanje hmeljske korenike je v glavnem končano in so deloma tudi hmeljevke že postavljene, četudi stalno deževno vreme močno ovira vsa dela v hmeljskih nasadih, zlasti na bolj težki zemlji. — V kupčiji je prejkoslej prav mirno razpoloženje.

Vojvodina: Obrezovanje je v glavnem končano. Rastlina je v splošnem dobro prezimila. — V hmeljski kupčiji je nadalje docela mirno ter zaenkrat ni zanimanja in še manj povpraševanja.

Češkoslovaška: Stalno deževno vreme silno ovira vsa dela v hmeljskih nasadih, vendar je vkljub temu dobršen del nasadov že obrezan. — V kupčiji je bilo zadnji čas nekaj več zanimanja za srednje in boljše blago, vendar je bilo prometa sorazmerno malo. Cene so nekoliko popustile ter le bolj nominalno notira lanski pridelek Žateški 15–32 din, Ušteki in Roudnicki 11–18 din za kg. Znamkovanih je bilo doslej v Žatcu 83.500 stotov lanskega pridelka.

Nemčija: Prva spomladanska dela v hmeljskih nasadih so v polnem teku in priljubljena hmeljska solata se je že pojavila na trgu. Vsa dela pa silno ovira pretežno deževno in mrzlo vreme. — Na tržišču so pri stalno precej živahnem povpraševanju za boljše in najboljše blago ostale cene v glavnem nespremenjene in za domačo pivovarsko industrijo notira lanski Hallertau 52–56 din, Spalt do 57 din, Tettnang do 60 din in Hersbruck 44–47 din za kg.

Francija: Pri nadalje prav mirnem razpoloženju je prišlo le do par manjših zaključkov za slabše alzaško blago po 17–21 din za kg. — Prva spomladanska dela v hmeljskih nasadih so v teku.

Poljska: Mrzlo in deževno vreme ovira vsa dela v hmeljskih nasadih. — V kupčiji je nastopilo popolno zatišje.

Belgija: Pri večinoma prav mirni tendenci notira lanski Poperinghe 17 din za kg.

Anglija: Na tržišču je prejkoslej prav mirno in le semtertje nekaj prometa za domačo pivovarsko industrijo. Še neprodane zaloge pri HMB se ceni na 6000 do 7000 stotov. Ameriški hmelj (Oregon) notira v Londonu incl. carino 67 din in hmelj iz Britske Kolumbije

53—58 din za kg. — Radi dolgotrajnega deževja so vsa dela v hmeljskih nasadih zelo zakasnila. Sele zadnjih par tednov se je vreme semtertje toliko izboljšalo in hmeljarji hite nadomestiti zamujeno.

Amerika: Na tržišču je prejkoslej le malo zanimanja ter povpraševanja in tudi prometa. Zato so tudi cene nekoliko popustile in notira sedaj domači pridelek lanski 35—43 din, predlanski 26—33 din, letnik 1934 pa 19—24 din in starejši letniki 9—17 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 53—66 din in predlanski 44—48 din za kg. Vse cene notirajo le za boljše in najboljše blago ter le bolj nominalno.

Splošno: V kupčiji je zanimanje in povpraševanje prav pičlo. — Spomladanska dela v hmeljskih nasadih močno ovira hladno in deževno vreme, ki tudi rastlino zadržuje v razvoju.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Tettmang) za doma	58	62 din
Anglija (Fugles)	56	39 din
Amerika, domači (Oregon	44	15 din
inozemski, zacarinjen	69	77 din
Češkoslovaška (Zatec)	32	41 din
Jugoslavija (savinjski)	26	16 din
(vojvodinski)	15	10 din
Francija (alzaški)	23	18 din
Poljska (wolinjski)	21	14 din
Belgija (Alost)	18	16 din

Za razvedrilo

Pri pogrebu.

A.: »Pokojna je bila tako plemenita in dobrosrčna!«

B.: »Toda slišal sem, da ni svojim ljudem zapustila nihi pare, temveč vse nekemu daljnemu znanцу.«

A.: »Da, in tisti daljni znanec sem jaz.«

Kaj je sleparstvo.

Profesor vpraša pri preizkušnji pravnik: »Kaj je sleparstvo?« — »Sleparstvo je, če me sedaj pri preizkušnji vržete!« — Profesor: »Kako to?« — Dijak: »Ker je po kazenskem zakonu slepar tisti, ki izrabi nevednost drugega, da bi mu škodoval!«

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Čupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je prinjejalozen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.